

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: I. N. GESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătatea: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

S U M A R

Puterea probatorie a presumpțiilor legale (art. 1202 C. civ.), de d. D. Alexandresco.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

Curtea de casație, s. I: Zoe Jianu cu Zoe Anino și A. C. Anino ca cotori ai minorilor Jianu cu o observație de d. D. Alexandresco.

Idem s. II: Ion G. Teodorescu.

Curtea de apel din București, s. II: Toma Paraschivescu cu Nicolae Mirodotescu.

Tribunalul județului Ilfov, s. II: Sarah (Siddi) Petrescu tutoarea minorului sǎu nepot Alexandru (Sandu) Petrescu cu Oficerul stǎrei civile al primăriei Capitalei.

Puterea probatorie a presumpțiilor legale

(Art. 1202 C. civ.)

Toate presumpțiile legale nu au aceeași putere probatorie. Unele sunt *absolute* și nu admit în principiu nici o dovadă contrară, afară de mărturisirea și jurământul. Aceste, din care unele nu pot fi combătute nici chiar prin mărturisire sau jurământ, sunt numite de doctrină, după Pothier (II, 842), presumpțiuni *juris et de jure* (de drept și asupra dreptului). Altele pot din contra fi combătute prin proba contrară și sunt numite *juris tantum* (de drept numai). Exemple de presumpțiuni *juris tantum* găsim în art. 42, 57, § ultim, 792 C. com., în art. 590, 602, 606, 967, § 2, 1138, § 2, 1432, 1434, 1435 C. civ., etc.

Ambele specii de presumpțiuni constituiesc o dovadă și scutesc pe acel care le invoacă în sprinjirea pretențiunei sale, de altă probă (art. 1202, *ab initio*). Ele se deosebesc însă în aceasta că cele dintâi (*juris et de jure*), nu pot în principiu fi combătute, pe când cele de al doilea (*juris tantum*) pot fi resturnate prin dovada contrară.

În regulă generală, presumpția legală admite deci dovada contrară. Asemenea dovadă nu este însă în principiu admisă în casurile următoare:

1° Când legea, în puterea unei asemenea presumpțiuni, anulează un act oare-care, fără a permite

proba contrară, de exemplu, în casurile art. 812, 940, 941, etc. (1);

2° Când, în puterea unei asemenea presumpțiuni, legea nu conferă o acțiune în justiție (2) aceluia în favoarea căruia presumpția este statornicită, fără a permite proba contrară (art. 1202).

Ast-fel, în casurile art. 163 și 165, legea presupune într'un mod absolut că căsătoria a fost confirmată și tăgăduște ori ce acțiune în justiție pentru a o ataca, fără a permite proba contrară.

De asemenea, în cazul art. 295, legea presupune legitimitatea copilului a cărui titlu de naștere este conform posesiunei sale, și tăgăduște ori ce acțiune pentru contestarea stărei civile a copilului, sau mai bine zis conferă acestui din urmă o excepție peremptorie pentru respingerea acțiunei îndreptată contra lui.

Tot ast-fel, în caz de restituirea titlului creanței sub semnătură privată făcută de creditor debitorului, legea presupune liberarea acestui din urmă și tăgăduște creditorului ori ce acțiune în justiție, fără a permite proba contrară (art. 1138, § 1) (3); pe când, în caz de restituirea titlului autentic (legea dăce din inadvertență a copieii legalisate) (4), creditorul poate să dovedească că n'a înțeles să remită datoria, adecă proba contrară este admisă (art. 1138, § 2). Presumpția, în acest din urmă caz, nu mai este deci *juris et de jure*, ci *juris tantum* (5).

În fine, în caz de prescripție, legea presupune

(1) Este de observat că de câte ori legea anulează un act oare-care, întemeindu-se pe o presumpție legală, ea nu permite dovada contrară. Cpr. Thiry, III, 173, p. 201. Baudry, II, 1283.

(2) Legea nu tăgăduște nici o dată, propriu zis, acțiunea în justiție, ci conferă aceluia contra căruia acțiunea este îndreptată, dreptul de a o respinge prin o fine de neprimire, fără ca judecătorul să mai examineze fondul litigiului. Aceasta se întâmplă în materie de lucru judecat, în materie de prescripție și atunci când titlul sub semnătură privată a fost de bună voe restituit de creditor debitorului (art. 1138, § 1). Cpr. Baudry, II, 1282. Mourlon, II, 1633. T. Huc, VIII, 243, *in fine*.

(3) Veđi t. VI a lucr. noastre, p. 707, text și nota 2.

(4) Veđi t. VI, p. 712.

(5) Veđi t. VI, p. 713, 714, text și note.

dobândirea proprietății sau liberarea debitorului; în asemenea caz, ea nu tăgăduiește vechiului proprietar sau creditorului o acțiune în justiție, însă conferă aceluia care a prescripționat o excepție peremptorie pentru a respinge această acțiune, fără a permite dovada contrară (art. 1837 urm.)⁽⁶⁾.

Art. 1202, după ce arată cazurile în care presumpțiile sunt absolute sau *juris et de jure*, adaugă în partea sa, finală: *afară de aceea ce se va dice în privința jurământului și mărturisirea ce ar face o parte în judecată*, cuvinte care se văd eliminate în art. 1353 din Codul italian. Care este sensul acestor expresiuni? Eată explicația cea mai rațională. Cu toate că dovada contrară nu este admisă contra presumpțiilor absolute sau *juris et de jure*, ele însă pot fi combătute prin mărturisire și jurământul decisoriu, de câte ori, bine înțeles, este vorba de o materie care nu interesează ordinea publică, ci numai interesul privat al părților, pentru că mărturisirea și jurământul nu sunt admisibile de cât în aceste din urmă afaceri. Va să dăcă, mărturisirea făcută de acela care are în favoarea sa o presumpție legală, sau refuzul lui de a presta jurământul deferit de cea-laltă parte (art. 1211), vor resturna presumpția legală, chiar dacă ea ar fi absolută, destul este ca să nu fie din acele care interesează ordinea publică, precum este autoritatea lucrului judecat. Această soluție este juridică, pentru că, în materie de obligațiuni, presumpțiile legale sunt niște mijloace pe care legea le conferă ear nu le impune uneia din părți. Prin urmare, partea care a în folosul său o presumpție legală, poate, fie prin mărturisirea sa, fie prin refuzul jurământului deferit de cea-laltă parte, să recunoască că, în cazul concret, presumpția legală este inexactă⁽⁷⁾.

Ast-fel, presumpția de liberare care rezultă din restituirea voluntară a actului sub semnătură privată făcută de creditor debitorului (art. 1138, § 1), nu împiedică pe creditor de a interoga pe debitor, sau de a-l deferi jurământul decisoriu asupra punctului de a se ști dacă i-a fost cu adevărat făcută cu intențiunea de a-l libera⁽⁸⁾.

⁽⁶⁾ Cpr. T. Huc, VIII, 343. Thiry, III, 173, p. 201. Baudry, II, 1283. Mourlon, II, 1633, 1634.

⁽⁷⁾ Cpr. Thiry, III, 173. T. Huc, VIII, 343. Baudry, II, 1283. Laurent, XIX, 621. Demolombe, XXX, 277, 600. Mourlon, II, 1635. Marcadé, V, art. 1352, No. 3. Pand. fr., *Délation de serment*, 137 urm. Demante et Colmet de Santerre, V, 329 bis I. Vigié, II, 1640. Aubry et Rau, VIII, § 750, p. 164, text și nota 11. Bonnier, 846. Larombière, V, art. 1352, No. 9 urm. Arntz, III, 402. Planiol, II, 52. Cas. fr., D. P. 75. 1. 117. Sirey, 75. 1. 244. Veđi și t. IV a lucr. noastre, p. 819, text și note.

⁽⁸⁾ Aubry et Rau, IV, § 323, p. 249 și VIII, § 750, p. 164, 165. Laurent, XVIII, 363 și XX, 246. Demolombe, XXVIII, 424. T. Huc, VIII, 343, 359. Veđi și t. VI a lucr. noastre, p. 707, nota 2.

De asemenea, acela căruia se opune o prescripție scurtă, întemeiată pe o presumpție de plată, poate să combată această prescripție prin deferea jurământului (art. 1906)⁽⁹⁾.

Afară însă de acest caz excepțional, în care prescripția se întemeiază exclusiv pe o presumpție de plată, ea nu poate fi combătută prin deferea jurământului, spre a se dovedi că datoria a fost achitată⁽¹⁰⁾.

Rămâne însă bine înțeles că presumpțiile de care vorbim nu pot fi combătute prin mărturisire sau jurământ, după cum am spus-o mai sus, de cât atunci când sunt exclusiv statornice în interesul părții care le invoacă. Presumpțiile legale stabilite într'un interes general și de ordine publică, precum este presumpția *Pater is est quem nuptiae demonstrant* (art. 286), sau cea care rezultă din autoritatea lucrului judecat (art. 1201), nu pot fi combătute nici prin mărturisire, nici prin jurământ, nici prin alte dovezi⁽¹¹⁾.

Presumpțiile de comunitate a zidurilor (art. 590), a șanțurilor (art. 602) și a gardurilor (art. 606), care despart două proprietăți vecine, nu pot fi combătute de cât prin proba scrisă, prin semne de necomunitate sau prin prescripție⁽¹²⁾.

Cât pentru presumpțiile simple sau *juris tantum*, ele pot în ori-ce caz fi combătute prin ori-ce probă contrară, și chiar prin simple presumpțiuni de fapt⁽¹³⁾.

Despre aceste din urmă ne vom ocupa într'un articol viitor.

D. Alexandresco

⁽⁹⁾ Aubry et Rau, VIII, § 750, p. 165.

⁽¹⁰⁾ Aubry et Rau, *loco supra cit.* și § 753, p. 187. Massé, *Dr. comm.*, IV, 2595. Pand. fr., *Délation de serment*, 121, urm. Laurent, XX, 246. Marcadé, V, art. 1358 urm., No. 1, p. 229. Demante et Colmet de Santerre, V, 337 bis VII.

⁽¹¹⁾ Mourlon, II, 1635. Massé, *Dr. comm.*, IV, 2595. Baudry, II 1283, 1314. Thiry, III, 173, *in fine*. T. Huc, VIII, 343, 359. Marcadé, V, art. 1352, No. 3 și art. 1358 urm., No. 1. Demolombe, XXX, 277, 278 și 600. Laurent, XIX, 623 și XX, 246, 247. Demante, V, 329 bis 1. Pand. fr., *Délation de serment*, 119. Cas. rom. Bulet. S-a I, 1881 p. 654. Trib. Iași și Fălciu. *Dreptul* din 1891, No. 48 și din 1892, No. 82.

⁽¹²⁾ Garsonnet, *Pr. civ.*, II, p. 304, § 271, *in fine* (p. 485, § 696 din ed. a 2-a). Aubry et Rau, VIII, § 750, *in fine*, p. 166 și II, § 222, p. 600, 617 și 621, text și nota 85 (ed. a 5-a). Dalloz, *Nouv. Code civil annoté* (Paris, 1900), I, art. 653, p. 1109, No. 50 urm. Cpr. C. Angers. Sirey, 35. 2. 244. Veđi și t. III a lucr. noastre, p. 60, 61, 82, și 86.

⁽¹³⁾ Cpr. Cas. rom. Bulet. S-a I, 1874, consid. de la p. 277. Marcadé, V, art. 1352, No. 4, p. 212 urm. Demolombe, XXX, 267, 268. Larombière, V, art. 1352, No. 8.— *Contrá*, (în privința presumpțiilor de fapt), Toullier D., V, partea II, 63,

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ (JURISPRUDENCE ROUMAINE)

Curtea de casație, secția I
18 Maiu 1901

Cour de cassation, 1° chambre
18 Mai 1901

Președinția D-lui Gr. Lahovari, Președinte
Zoe Jianu cu Zoe Anino și
A. C. Anino, ca cotutori ai
minorilor Jianu

Présidence de M. Gr. Lahovary, Président
Zoé Jianu contre Zoé Anino
et A. C. Anino, co-tuteurs des
mineurs Jianu

Successiune. — Văduvă fără
avere. — Dreptul ei de uzufruct
său de plină proprietate în
moștenirea soțului. — Dacă este
un drept de succesiune său de
creanță. — Dacă dânsa este moș-
tenitoare simplă său cu dreptul
de rezervă. — (Art. 684 din Co-
dul civil).

Succession. — Veuve sans for-
tune. — Droit d'usufruit ou de
pleine propriété qu'elle a dans
la succession de son époux. —
Si c'est là un droit successoral
ou de créance. — Si la veuve est
un successeur ordinaire ou un
successeur réservataire. — (Art.
684 du Code civil; 753, 754
italien).

1. Poziția femeii văduve
fără avere, față cu moștenirea
soțului său, este regulată de
art. 684 din Codul civil, care îi
atribue în această moștenire
un drept de uzufruct său de
plină proprietate, după cum
dânsa vine în concurență cu
descendenții său alte rude ale
defunctului.

1. L'art. 684 du Code civil
règle la situation de la veuve,
dans la succession de son é-
poux, et lui confère un droit
d'usufruit ou de pleine pro-
priété, selon qu'elle vient en
concurrence avec des descen-
dents ou avec d'autres parents
du défunt.

Acest drept al văduvei fără
avere este un drept de succe-
siune în averea soțului iar
nu un drept de creanță.

Ce droit de la veuve sans
fortune est un droit successoral
et non pas un droit de cré-
ance.

2. Dreptul de rezervă este
un drept excepțional, el nu
poate fi aplicat de cât într'un
mod restrâns și nu se poate
întinde prin deducțiunii său
interpretări de la o persoană
la alta.

2. Le droit à la réserve étant
un droit exceptionnel, ne peut
être appliqué que strictement
et ne saurait être étendu, par
voie de déduction ou d'inter-
prétation, d'une personne à
une autre.

Ast-fel, fiind că nici un text
de lege nu acordă dreptul de
rezervă soției sêrmane care
vine la succesiunea soțului său,
dânsa nu poate, în lipsa unei
dispozițiuni exprese, să fie
considerată de cât ca o simplă
moștenitoare, fără drept de
rezervă.

Aucun texte de loi ne re-
connaissant à l'épouse pauvre,
qui succède à son mari, un
droit de réserve, elle doit être
considérée, en l'absence d'une
disposition expresse, comme
héritière pure et simple.

Decisiunea 217/901. — Respins, în urma unei
divergințe, recursul făcut de Zoe Jianu, contra de-
cisiunii Curței de apel din Craiova, s. I, No. 27/96,
în proces cu Zoe Anino și A. C. Anino, ca co-
tutori ai minorilor Jianu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l
consilier I. Duca;

Pe d-l avocat Aurel Iliescu, din partea recurentei,
în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l avocat P. Burdeanu, din partea intimaților în
combateri; și

Pe d-l procuror general G. E. Schina, în concluziuni,
fiind minori în cauză.

Deliberând,

Asupra motivului de casare rămas în divergență:

«Violarea art. 684 Codul civil, care nu face nici o

deosebire între cazul în care femeia vine la succesiunea
soțului, dacă acesta a murit testat ori ab intestat.
Argumentul ce s'ar invoca din aceea că dreptul de
proprietate fiind absolut, nu se poate atinge de cât
prin un text formal, după cum o face cu moștenitori
ce au sesina, trebuie înlăturat, căci dispozițiunea art.
684 este străină de Codul Napoleon, că e împrumutată
din vechile legiuri, ca și din dreptul roman novella
53, cap. VI, unde se și arată cazul că soțul care, prin
testament, a lăsat un legat soției mai mic de cât a
patra parte, trebuie ca să completeze, si tamen legatum
aliquod relinquerit ei vir num quarta parte com-
pleri hoc.

«De altmintrelea, lipsa de reciprocitate în moștenire,
ca și condiția de sărăcie, arată în deajuns că dreptul
femeii este cu totul deosebit de al celor-l'alți moș-
tenitori».

Având în vedere decisiunea Curții de apel din Cra-
iova, secția I cu No. 27 din 1896, ce se atacă cu
recurs;

Având în vedere că prin această decisiune se res-
pinge ca neîntemeiată acțiunea intentată de Zoe Jianu
care cere să i se recunoască, în calitatea ei de soție
văduvă fără avere și în virtutea art. 684 din Codicele
civil, dreptul de proprietate asupra unei a patra parte
din averea rămasă de la defunctul ei soț, cu toate că
acesta dispusese prin testament de întreaga lui avere
în favoarea unor altor persoane;

Că, ast-fel, chestiunea dedusă în cercetarea acestei
Curți consistă întru a se ști, care este natura dreptului
ce conferă art. 684 Cod. civ. femeii sêrmane în averea
bărbatului, dacă el constituie un drept de creanță său
un drept de moștenire, și, în această din urmă ipotesă,
dacă soția sêrmană poate fi considerată ca o moșteni-
toare rezervatară său fără rezervă.

Având în vedere dispozițiile art. 684 din Codicele
civil;

Considerând că acest articol are de obiect de a re-
gula poziția femeii văduve fără avere față de moște-
nirea soțului ei, și de a'î atribui în această moștenire
un drept de uzufruct său de plină proprietate, după
cum dânsa vine în concurență cu descendenții său alte
rude ale defunctului;

Că fiind dar vorba de devoluțiunea unei succesiuni,
este natural a se înțelege că vocațiunea acelora, cari
sunt chemați după lege a culege moștenirea în parte
său pentru toți, nu poate avea de obiect de cât un drept
successoral;

Considerând că, afară de aceasta, singurul text de
lege care se ocupă de soarta femeii sêrmane după
moartea soțului ei, este articolul 684 din Cod. civil, și
acest articol se găsește așezat la capitolul IV de la moș-
teniri, unde legiuitorul tratează despre succesiunile
neregulate; că dreptul femeii sêrmane este intitulat în
rubrica de sub secțiunea III «ca drept de moștenire»,
și în fine legiuitorul declară într'un mod formal, prin
ultimele dispoziții din sus menționatul articol, că fe-
meea «succedă» în plină proprietate a patra parte din
averea soțului, când vine în concurență la moștenirea
soțului cu alți moștenitori de cât descendenții lui;

Că față dar de o terminologie atât de categorică în-

trebuințată de legiuitor, și față de locul ce ocupă dispozițiile art. 684 în distribuirea generală a materiilor din Codicele civil, rămâne învederat că ceea ce legiuitorul a voit a acorda femeii văduve fără avere în succesiunea soțului ei, a fost un drept de succesiune, iar nu un drept de creanță ;

Considerând că ceea-ce confirmă și mai mult această opinie și desvăluie spiritul legiuitorului în această privință, este și împrejurarea că legiuitorul, care în materie de succesiune a urmat Codicele Napoleon, în ce privește regularea drepturilor femeii sœurne la succesiunea soțului ei legiuitorul s'a condus de vechile așezăminte ale țării, după cari, atât în Codicele Calimach, cât și în legea lui Caragea, drepturile femeii erau regulate la moștenirile fără diată ;

Având în vedere obiecțiunea ce se ridică, și care consistă în a zice, că dreptul soției sœurne în averea de moștenire a soțului, nu prezintă condițiunile caracteristice ale unui drept succesoral ; ast-fel, el nu se întemeiază pe legăturile de sânge, nu respectă principiul de reciprocitate, și nu este transmisibil la moștenitorii femeii ;

Considerând că această obiecțiune nu este decisivă în materie, căci legiuitorul a așezat dreptul de moștenire al soției sœurne sub rubrica moștenirilor neregulate, tocmai pentru a arăta că acest drept de moștenire a fost introdus în vederea unor considerațiuni speciale, și se prezintă în condițiuni anormale ; că dacă, în adevăr, condițiunile arătate în obiecțiunea de mai sus, însoțesc dreptul de moștenire în regulă generală, aceste condițiuni însă nu sunt de esența acestui drept ; ast-fel, dreptul de moștenire al soților, conform art. 679 Codul civil, nu se întemeiază pe legăturile de sânge, succesiunile dintre adoptat și adoptător nu respectă în totul principiul de reciprocitate ;

Că, de asemenea, nici un argument serios nu se poate trage din faptul că dreptul de uzufruct al soției sœurne nu este transmisibil succesorilor ei, căci aceasta se datorește regulei generale, după care uzufructul se stinge la moartea uzufructuarului ;

Considerând că, odată înlăturată obiecțiunea de mai sus, și fiind stabilit, în principiu, că soția fără avere nu are la succesiunea soțului un drept de creanță, ci un adevărat drept de moștenire, rămâne a se cerceta dacă dânsa poate fi considerată ca o moștenitoare rezervatară, sau ca o simplă moștenitoare fără drept de rezervă ;

Considerând că, stăpân pe averea lui, omul este în drept de a dispune de dânsa, atât în viață, cât și pentru timpul când n'ar mai exista ;

Că, restrângând libertatea de dispozițiune a testatorului, rezerva știrbește prin aceasta dreptul de proprietate ;

Considerând că, în vederea atingerii acestui drept, legiuitorul nu a admis dreptul de rezervă de cât într'un mod excepțional, în anume cazuri și în favoarea unor categorii de moștenitori ;

Că, într'un drept de rezervă este un drept excepțional, el nu poate fi aplicat de cât într'un mod restrâns, și nu se poate întinde prin deducțiunii săi interpretări de la o persoană la alta ;

Considerând că nici un text de lege nu acordă dreptul de rezervă soției sœurne, care vine la succesiunea soțului ei ; că, în lipsa unei dispozițiuni exprese, dânsa nu poate prin urmare a fi considerată de cât ca o simplă moștenitoare, fără drept de rezervă ;

Considerând că, de alt-fel, dacă legiuitorul n'a atribuit dreptul de rezervă soției sœurne, aceasta se poate justifica prin considerațiunea că legiuitorul a putut ține seamă că, une ori, se poate întâmpla ca bărbatul să aibă grave motive de nemulțumire în contra purtării femeii sale, și să le sufere în tăcere, fără a cere divorțul, pentru a nu defăima familia lui ; că sub imperiul unei asemenea preocupățiuni și cu privire la întâmplări de această natură, legiuitorul a putut crede mai nemerit de a nu atribui văduvei sœurne de cât un simplu drept de moștenire fără rezervă, de a se raporta la conștiința soțului în chestiuni de ordine intimă, și de a'î lăsa în fine deplina libertate de a testa, puindu-î ast-fel la îndemână un mijloc discret de a'și răsplăti soția după purtarea ce dânsa a avut, și după traiul de viață ce 'î-a procurat ;

Considerând că aceasta fiind interpretarea ce trebuie a se da art. 684 Cod civ., și aceasta fiind interpretarea ce a fost dată în specie de Curtea de apel din Craiova, decisiunea ei este criticată pe nedrept în această privință, iar mijlocul de casare urmează a se respinge ca fără temei ;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul, etc.

Observație. — Chestiunea de a se ști dacă dreptul conferit femeii sărace prin art. 684 C. civil este un drept de moștenire sau un drept de creanță în averea bărbatului, este într'un controversată. În adevăr, se susținea în specie, și s'a decis chiar de mai multe ori că dreptul femeii, prevădut de art. 684, n'ar fi un drept succesoral, ci un drept de creanță, rezultând din obligația ce are bărbatul, prin contractarea căsătoriei, de a susține pe soția sa, nu numai în timpul vieții sale, ci și după moartea sa ; și acest sistem, pe care Curtea de casație îl respinge cu drept cuvânt, se întemeiază pe împrejurarea că dreptul care rezultă pentru femeie din art. 684 nu este reciproc și că el nu se cuvine de cât femeilor lipsite de avere ; în cât motivul care ar fi făcut pe legiuitor să creeze acest drept n'ar fi fost rudenia sau afecțiunea, baza ori-cărui drept succesoral în genere, ci sărăcia și neputința femeii de a'și procura mijloace de viațuire, când după moartea bărbatului, ea s'ar găsi lipsită de mijloace (¹).

Acest sistem, după cum foarte bine dovedește Curtea supremă, este însă inadmisibil pentru următoarele motive :

(¹) Veđi în acest sens, Trib. Ilfov și C. din București. *Dreptul* din 1889 No. 61 și din 1890, No. 37. Cpr. și Cas. rom. s. II. Bulet. 1881, p. 269. *Idem* N. Blaremburg, *Essai sur les institutions, les lois et les mœurs de la Roumanie* (Bucarest, 1886), p. 778.

1° Nu numai că nu rezultă de nicădere că femeia săracă ar fi creditoare a bărbatului său, dar încă art. 684 se găsește așezat la titlul moștenirilor, sub rubrica *despre dreptul de moștenire al femeii*, și art. 684, § 3 dispune chiar că femeia *succede*;

2° Atât la Români⁽²⁾ cât și în vechiul drept francez⁽³⁾, dreptul femeii era privit ca un drept de moștenire, ceea-ce era adevărat și în vechea noastră legislațiune, unde dispozițiile relative la drepturile femeii sunt ca și astăzi, așezate în titlurile care se ocupă despre moștenire⁽⁴⁾.

Prin urmare, Curtea supremă ține foarte bine că este vorba în specie de un adevărat drept de succesiune, și aceasta este adevărat în toate cazurile, adică atât în cazurile când femeia are drept la o porțiune invariabilă (o pătrime), în deplină proprietate, cât și în cazurile când ea are numai o porțiune în usufruct. Chestiunea nu este nouă; ea s'a prezentat de mai multe ori înaintea instanțelor noastre judecătorești, și a fost mai în tot-d'a-una rezolvită în acest sens⁽⁵⁾. Același soluție este admisă și în dreptul musulman⁽⁶⁾. Eată în adevăr, ce găsim, în această privință, în Koranul lui Mahomet: «In lipsă de copii, ele (femeile voastre) vor avea *un sfert* din ceea ce a'ți lăsat voi (bărbații lor), după plata legatelor și a datoriilor; ear dacă nu aveți copii, femeile voastre vor lua numai *a opta parte* din ceea ce va rămânea tot după plata legatelor și a datoriilor»⁽⁷⁾.

Dar dacă femeia săracă este o adevărată moștenitoare a bărbatului său, în puterea cuvântului, ea nu are însă sezina, ci trebuie s'o ceară de la justiție⁽⁸⁾.

Femeia nu este de asemenea rezervatară, pentru că reserva fiind un drept excepțional, care nu aparține de cât descendenților și unora din ascendenți (art. 841 urm.), nu poate fi conferit de cât în virtutea unui text de lege, care în spe-

cie nu există; de unde rezultă că femeia are un drept succesoral pur și simplu, un drept cu care ea poate veni la moștenirea bărbatului, numai când el moare ab intestat. Când însă el a dispus de toată averea sa prin daruri între vii sau testament, art. 684 nu dă femeii, orî cât de săracă ar fi, nici un drept la moștenirea lui⁽⁹⁾, soluțiune care era admisă și în dreptul nostru anterior⁽¹⁰⁾. «Soțul nu are nici un drept, ține art. 796 din Codul austriac, la o porțiune legitimă în averea celui-l'alt soț»⁽¹¹⁾.

S'a decis că art. 684 din Codul civil este aplicabil și văduvelor sărace străine, afară de cazul când statutul lor personal s'ar opune la această soluție, în cât privește averea mobilă lăsată de bărbații lor în țară⁽¹²⁾.

Așa dar, decizia mai sus reprodusă a Curței de casație face în toate privințele o bună și sănătoasă aplicare a principiilor de drept. Soluția dată de Inalta Curte este juridică, ear decizia sa bine motivată. Ea face onoare magistratului care a redactat-o, a cărui pană maestră am recunoscut-o. *Le style, c'est l'homme!*

D. Alexandresco

Curtea de casație, secția II	Cour de cassation, 2 ^o chambre
30 Aprilie 1901	30 Avril 1901
Președ. D-lui N. Mandrea, Președinte Ion G. Teodorescu	Présidence de M. N. Mandrea, President Jean G. Théodoresco
Abus de încredere. — Lipsa unei instrucții publice și orale. — Respingerea cererei inculpatului de a se face o nouă socoteală. — Exces de putere. — Violarea dreptului de apărare. — (Art. 322 și 323 C. pen.; art. 186 Pr. pen.).	Abus de confiance. — Défaut d'une instruction publique et orale. — Rejet de la requête de l'inculpé tendant à une nouvelle reddition de comptes. — Excès de pouvoir. — Violation du droit de défense. — (Art. 322, 323 du Code pénal; 406, 408 français; art. 186 du Code de procédure pénale; 190 instr. crim. fr.).

Sévèrește un învederat exces | *C'est commettre un flagrant*

⁽⁹⁾ Cas. rom. *Dreptul* din 1888, No. 57. C. București și Iași. *Dreptul* din 1887, No. 56; din 1890, No. 34 și din 1893, No. 12. Trib. Dolj. *Gazeta Craiovei*, No. 14 din 1890. Alex. Degré, *Dreptul* din 1892, No. 23. G. P. Petrescu, *Succesiuni*, I, p. 310, etc.

⁽¹⁰⁾ Veđi Costaforu, *Magazin judecătoresc*, p. 261. — La Români însă, unii pun pe femeia săracă între moștenitorii rezervatari, dându-i dreptul de a face să se acorde porțiunea ei (*quarta sociæ inopis*), chiar în contra dispozițiilor soțului ei decedat. (Argument din Nov. 53, capit. 6). Veđi Mainz, *Dr. rom.*, III, § 393, No. 4, p. 400 (ed. a 5-a, 1891). În cât privește rezolvirea acestei chestiuni în diferitele legi străine, veđi adnotația noastră din *Dreptul* de la 11 Fevr. 1893, No. 12, p. 91, nota 1.

⁽¹¹⁾ «*Ein Ehegatte hat zwar kein Recht auf einen Pflichttheil.*»

⁽¹²⁾ C. București *Dreptul* din 1883, No. 53.

⁽²⁾ Veđi *Autentica preterea*, extrasă din Nov. 117. capit. 5, Cod., 6. 18; Nov. 53, capit. 6; Nov. 74, capit. 5 și Nov. 106 a Impăratului Leon, etc.

⁽³⁾ Veđi Merlin. *Répert.* V^o *Quarte de conjoint pauvre.*

⁽⁴⁾ Cpr. art. 957—961 Cod Calimach; art. 17, lit. K și art. 23 C. Caragea, partea IV, capit. 3; Codul Ipsilant, art. 1 urm. capit. pentru *trimerie*; Codul Andronachi Donici, etc. Veđi pentru mai multe detalii asupra dreptului nostru anterior și asupra dreptului străin. *Tratatul* nostru în limba franceză, p. 162 urm. și t. III a *Comentariilor* noastre de drept civil, p. 297 urm.

⁽⁵⁾ Cpr. Cas. rom. Bulet. S-a 1. 1888, p. 578 și *Dreptul* din 1888, No. 57. *Dreptul* din 1893, No. 12. C. Iași. *Dreptul* din 1890, No. 34 și din 1893, No. 12. Trib. Dolj. *Gazeta Craiovei* din 4 Martie 1890, No. 14. Trib. Ilfov, *Dreptul* din 1900, No. 80 (cu adnotația noastră), etc.

⁽⁶⁾ Cpr. Trib. Tulcea, *Dreptul* din 1885, No. 31.

⁽⁷⁾ Koranul lui Mahomet, Capit. IV, § 14, trad. Kasimirsky.

⁽⁸⁾ Cas. rom. *Dreptul* din 1888, No. 29.

de putere și violează în același timp dreptul de apărare, când judecata condamnă pe un inculpat pentru abus de încredere respingându-i cererea să de a se face o nouă socoteală spre a se constata că nu a deturnat nimic din banii sau valorile ce i se încredințaseră de partea ce pretinde că a fost prejudiciată, și mai cu seamă când o instrucțiune publică și orală, în sensul art. 186 din Pr. penală, nu s'a făcut în cauză.

excès de pouvoir et violer, en même temps, le droit de défense, que passer outre, dans une prévention d'abus de confiance, à la demande de l'inculpé, tendant à une nouvelle reddition de comptes, afin de constater qu'il n'a pas détourné les sommes d'argent ou valeurs qui lui avaient été confiées par la partie qui se prétend lésée, — alors surtout qu'une instruction orale et publique n'a pas eu lieu selon les prévisions de l'art. 186 du Code de procédure pénale.

Decisiunea No. 417/901. — Casată, decizia Curții de apel Craiova, secția I, No. 275/901 după recursul făcut de Ion G. Teodorescu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier N. Predescu;

Pe d-l avocat Budișteanu din partea recurentului în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l procuror St. Stătescu în concluziuni;

Deliberând,

Asupra mijlocului I de casare:

«Esces de putere, violarea art. 322 și 323 Cod. penal. În adevăr nu poate exista abus de încredere decît deturnare de valori încredințate, de cât cu condiția ca: «1. Valorile să fi fost încredințate cu o destinație oare-care;

«2. Ca valorile să fi fost deturnate;

«3. Ca agentul să se găsească în imposibilitate materială, a restitui valorile deturnate. Curtea, fără a mai discuta mijloacele puse de apărare, și întemeindu-se pe declarația ce am făcut în procesul-verbal dresat de agentul societății Dacia România din 9 Februarie, au trecut considerând această declarație ca o mărturisire și mă condamnă. Curtea comite ast-fel un învederat excès de putere, violând dreptul meu de apărare, când fără motiv respinge cererea ce făcusem de a se face o nouă socoteală, și din care eram conștins că n'ar fi rezultat că nu mai eram debitorul societății.

«Recunoșterea datoriei nu poate opri pe cel ce a recunoscut-o, să dovedească în urmă că a făcut-o din eroare, cu atât mai mult o asemenea dovadă nu se poate refuza în penal. Curtea de apel, trebuia atât mai mult cu cât în specie, agenții unor asemenea societăți, au interes a smulge asemenea declarații, fie amenințând pe încasator cu închisoare, fie promițându-le impunitatea în cazul când s'ar recunoască încasatorul ca dator. Decî Curtea spre a mă condamna întemeindu-se pe o mărturisire forțată și care fiind spontanee, nu poate fi conformă cu adevărul».

Având în vedere decisiunea supusă recursului prin care recurentul este condamnat la trei luni închisoare pentru delictul de abus de încredere săvârșit în prejudiciul societății «Dacia România»;

Considerând că se constată că dinaintea Curții de apel, recurentul a cerut a se face o nouă socoteală de către societate spre a se stabili, ce sumă mai datorează întru cât cea făcută de inspectorul societății nu poate avea nici o valoare legală, cerere care însă i-a fost refușată de Curte, pe motiv, că culpabilitatea sa este suficient dovedită din procesul verbal, încheiat de in-

spectorii societății și din mărturisirea recurentului făcută la judele instructor;

Considerând că întru cât, o instrucțiune publică și orală, în sensul art. 186 Pr. penală, nu s'a făcut în cauză de către Curtea de apel, fără cuvânt s'a respins recurentului cererea de a se face o nouă socoteală contradictoriu cu societatea Dacia România din care s'ar fi putut stabili dacă în adevăr recurentul mai datorează ceva societății și ce anume;

Că prin acest mod de a judeca, Curtea de apel, săvârșeste un învederat excès de putere, și violează în același timp dreptul de apărare al recurentului, drept consacrat prin art. 186 Pr. penală, și de aceea, mijlocul de casare este întemeiat;

Pentru aceste motive și fără a mai discuta cel alt mijloc de casare invocat, Curtea casează, etc.

Curtea de apel București
secția II

17 Octombrie 1900

Președenția D-lui J. Cerkez, Președinte
Toma Paraschivescu, cu Nicolae Mirodotescu

Cambie. — Nearătarea anului când se va face plata ei. — Când se plătește.

Cambie. — Nearătarea scadenței. — Când se plătește. — (Art. 271 Cod com.).

Cambie. — Când trebuie adăugat la semnătură cuvintele «bun și aprobat» și cifra sumei în litere. — (Art. 275 Cod comercial).

Plăpumarî. — Dacă sunt comercianți.

Firmă. — Neinscrierea ei. — Dacă ridică comerciantului această calitate.

Cambie. — Ce excepțiuni se pot opune la plata ei. — (Art. 349 C. com.).

1. Din faptul că într'o cambie se zice că plata se va face în cutare zi din cutare lună, fără a se arăta anul, nu se poate deduce că nu are scadență, de oare-ce arătându-se în cambie data când a fost creată și emisă, este evident că părțile au înțeles ca scadența să fie la cutare zi din cutare lună, ce urmează după data emiterii.

Ast-fel o cambie creată și emisă la 27 Noembrie 1899, în care se zice că plata se va face la 5 Martie, fără a se arăta anul, scadența acelei polițe va fi la 5 Martie 1900.

2. O cambie este plătibilă la vedere când într'insa nu se arată epoca plăței.

3. Când cambia este sub semnătură privată și scrisă de

Cour d'appel de Bucarest
2-e chambre

17 Octobre 1900

Présidence de M. I. Cerkez, Président
Thomas Paraschivesco contre Nicolas Mirodotesco

Traite. — Défaut d'indication de l'année pendant laquelle le paiement, se fera. — Quand est-elle payable.

Traite. — Défaut d'indication de l'échéance. — Quand est-elle payable. — (Art. 276 du Code de commerce).

Traite. — En quels cas doit-on faire précéder la signature des termes «bon et approuvé» et indiquer la somme en toutes lettres. — (Art. 275 du Code de commerce).

Matelassiers. — S'ils sont commerçants.

Enseigne commerciale. — Omission de l'inscription d'une enseigne. — Si elle enlève au commerçant la qualité de commerçant.

Traite. — Exceptions que l'on peut soulever. — (Art. 349 du Code de commerce).

1. De ce que une traite indique seulement le jour et le mois où elle sera payable, et point l'année, on ne peut pas déduire qu'elle n'a pas d'échéance, car, en fixant la date de l'émission, il est évident que les parties ont voulu établir l'échéance aux jour et mois qui suivent immédiatement la date d'émission.

Ainsi, une traite, émise le 27 Novembre 1899, avec terme de paiement au 5 Mars, sans autre indication d'année, sera, évidemment, payable le 5 Mars 1900.

2. Une traite, qui n'indique pas la date à laquelle elle sera payée, est payable à vue.

3. Le débiteur d'une traite, écrite par un autre que lui,

un altul, debitorul nu este dator să adauge la semnătura sa cuvintele «bun și aprobat», cu indicarea sumei în litere, de cât atunci numai când nu este comerciant.

4. Operațiunile plăpumarilor fiind de a cumpăra marfă în scop de a o vinde lucrată și de a specula ast-fel asupra prețului, având aceasta ca profesiune obicinuită, aceste operațiuni constituie adevărate fapte de comerț și deci este evident că plăpumarii sunt comercianți, în sensul Codului de comerț.

5. Ne înscrierea firmei de către un comerciant nu i ridică calitatea sa de comerciant de oare-ce legea nu prevede nicăeri că cine-va nu poate fi comerciant dacă nu și-a înscris firma la tribunalul de comereiu, violarea unei asemenea obligațiuni fiind pur și simplu o contravenție la legea firmelor fără nici o consecință asupra calității de comerciant.

6. În materiă cambială, debitorul unei cambii nu poate opune de cât excepțiunile personale portorului cari ar fi lichide și de o grabnică soluțiune, și în toate casurile dovedite de o probă scrisă.

n'est tenu de faire précéder sa signature des mots «bon et approuvé» et d'indiquer la somme en toutes lettres, que s'il n'est pas commerçant.

4. Les matelassiers qui achètent des marchandises, pour les revendre transformées et pour spéculer, ainsi, sur le prix et qui exercent, habituellement, cette profession, font de véritables actes de commerce, et sont, par conséquent, des commerçants selon les prévisions du Code de commerce

5. Le fait, de la part d'un commerçant, de n'avoir pas fait inscrire son enseigne, commerciale, ne lui enlève pas la qualité de commerçant, car la loi ne prescrit, nulle part, que l'on ne peut être commerçant que si l'on a fait inscrire son enseigne au tribunal de commerce; la violation de cette obligation constitue, purement et simplement, une contravention à la loi des enseignes individuelles et n'a aucune influence sur la qualité de commerçant.

6. En matière d'actions en paiement d'une traite, le débiteur ne peut invoquer que les exceptions personnelles au porteur, qui seraient liquides et d'une solution urgente, et dont la preuve, en tous cas, serait faite par écrit.

ține că nu se știe ce este de plătit, cum pretinde apelantul;

Că, din faptul că în cambie se zice că plata se va face la 5 Martie, fără a se arăta anul nu se poate deduce că nu are scadență, de oare-ce această cambie fiind incontestabil creată la 27 Noembrie 1899, este evident că părțile au înțeles că scadența să fie la 5 Martie viitor 1900 și prin urmare neindicarea anului este rezultatul unei simple omisiuni; că afară de aceasta admitând chiar că în cambie nu s'a arătat epoca plății, atunci conform art. 271 C. com. ea este plătită la vedere (înfățișare) ast-fel în cât legalmente nu se poate susține că îi lipsește una din condițiunile esențiale ale cambiei;

Considerând în fine că, în cazul când cambia este sub semnătură privată și scrisă de un altul, cum este în speță, debitorul nu este dator să adauge la semnătura sa cuvintele «bun și aprobat» cu indicarea sumei în litere de cât numai atunci când n'ar fi comerciant (art. 275 C. com.);

Că, în cazul de față, apelantul este comerciant, căci în adevăr este necontestat că densul este plăpumar și că are prăvălie în calea Dorobanților 5; că operațiunile plăpumarilor fiind de a cumpăra marfă în scop de a o vinde lucrată și de a specula asupra prețului având aceasta ca profesiune obicinuită, este evident că plăpumarii sunt comercianți în sensul Codului de comereiu;

Că, puțin importă dacă firma a fost sau nu înscrisă lipsa înscrierii firmei nu poate revoca apelantului calitatea sa de comerciant, cum se pretinde, de oare-ce legea nu prevede nicăeri că cine-va nu poate fi comerciant dacă nu și-a înscris firma la tribunalul de comereiu, violarea unei asemenea obligațiuni fiind pur și simplu o contravențiune la legea firmelor fără nici o consecință asupra calității de comerciant;

Că ast-fel apelantul fiind comerciant, nu era ținut a se conforma dispozițiunilor art. 275 C. com.; că așa fiind motivele invocate de apelant, sunt nefondate, cambia de mai sus și-a păstrat calitatea și efectele sale speciale prevăzute de Codul de comereiu;

Considerând că, în materie cambială după art. 349 debitorul unei cambii nu poate opune de cât excepțiunile personale portorului care ar fi lichide și de o grabnică soluțiune și în toate casurile dovedite de o probă scrisă;

Că, în speță, faptul ce se pretinde că intimatul n'a numărat nici un ban apelantului este incontestabil o excepțiune personală intimatului, însă proba cu marțori ce se invoacă spre a dovedi aceasta a se respinge de oare ce o asemenea probă nu este evident nici de grabnică soluțiune, nici nu constituie o dovadă scrisă cum cere citatul articol din Codul de comereiu;

Că prin urmare apelul lui Toma Paraschivescu este nefondat și cătă a se respinge.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge apelul, etc.

(ss) I. Cerkez, Al. Dobriceanu, At. Atanasovică, N. Budișteanu.

Grefier, (s) C. Bilciurescu.

Decisiunea comercială No. 78/900

Deliberând,

Asupra apelului făcut de Toma Paraschivescu, contra sentinței tribunalului Comercial Ilfov No. 2056 din 4 August 1900;

Ascultând pe părți;

Având în vedere că tribunalul, prin sentința apelată, a admis acțiunea intimatului N. Mirodotescu și a condamnat pe Toma Paraschivescu a i plăti solidar cu H. Popescu suma de 4000 lei, prevăzută în cambia cu data 27 Noembrie 1899, scadența 5 Martie, protestată la 6 Martie 1900, semnată de numiții la ordinul intimatului;

Având în vedere că apelantul susține că cambia de mai sus nu conține toate condițiunile esențiale cerute de lege, de oare-ce nu se indică în ce constă suma de plată, nici anul scadenței, iar semnătura apelantului nu este precedată de cuvintele «bun și aprobat»;

Că lipsa acestor condițiuni exclude calitatea și efectele speciale ale cambiei ea a rămas o simplă creanță civilă sau comercială după natura obligațiunei și în acest cas cere a i se admite proba testimonială spre a dovedi că suma arătată în cambie nu i s'a numărat;

Văzând cambia prezentată de intimat;

Având în vedere că observând această cambie se vede în adevăr că la suma de plată indicată în cifre nu se arată cuvântul de «lei» (B. P. 4000), că scadența este arătată la «5 Martie» fără a se menționa anul, că la semnătura apelantului nu este adăogat «bun și aprobat»;

Considerând însă că, în corpul cambiei se arată destul de clar în litere că suma de plătit este calculată în «lei» și că este de 4000, ast-fel în cât nu se poate sus-

Tribunalul județului Ilfov
Secția II
18 Aprilie 1901

Președenția D-lui Al. Nicolau, Judecător Sarah (Siddi) Petrescu, tu-toare a minorului său nepot Alexandru (Sandy) Petrescu cu Ofițerul stărei civile al primăriei Capitalei

Stare civilă.—Naștere.—Act de naștere.—Casurile în cari nașterea se poate dovedi și cu

Tribunal d'Ilfov (Bucarest)
2-chambre
18 Avril 1901

Présidence de M. le Juge Al. Nicolau Sarah (Siddi) Petresco, tutrice de son neveu Alexandre (Sandy) Petresco contre l'offi-cier de l'état civil de Bucarest

Etat civil.—Naissance.—Acte de naissance.— Dans quels cas la preuve de la naissance peut

alte probe de cât cu actul de naștere.— Dacă o sentință judecătorească, când nașterea unui copil n'a fost declarată, poate înlocui actul de naștere. — Ce hotărâre judecătorească poate înlocui acest act.—(Art. 33 și 41 din Codul civil).

Inexistența și pierderea totală sau parțială a registrelor stărei civile, sunt singurele două cazuri în cari davada nașterii se poate face alt-fel de cât prin acte de stare civilă.

Ast-fel este neadmisibilă acțiunea prin care părinții sau rudele unui copil ar chema în judecată pe ofițerul stărei civile, pentru ca prin martori să constate nașterea aceluï copil, și sentința judecătorească să țină loc de act de naștere, acțiune intentată pe motiv că din cauze neprevăzute s'a uitat a se declara nașterea aceluï copil la oficiul stărei civile.

In asemenea cas, când nașterea unui copil s'a uitat a se declara la oficiul stărei civile, numai hotărârea condamnătoare penală a acelora cari, asistând la nașterea copilului s'au făcut pasibili de delictul prevăzut și pedepsit de art. 41 și următorii din Codul civil, numai un asemenea act judecătorec ar putea servi ca act de naștere copilului omis de a fi fost declarat și înscris în registrele de stare civilă.

Decisinea civilă No. 342/901

S'a ascultat d-l avocat C. G. Zottu, din partea reclamantei Sarah (Siddi) Petrescu, în susținerea acțiunii, lipsind intimatul ofițer al stărei civile.

S'au ascultat d-l avocat I. C. Oteteleşanu, care a ocupat fotoliul ministerului public, fiind interese de minori în cauză, și care a susținut că fiind vorba de confecționarea unui act de naștere, care din pricina părinților sau a persoanelor cari au asistat la nașterea copilului, nu a fost trecut în registrele stărei civile, tribunalul nu poate, prin sentința ce i se cere, să confecționeze acest act întru cât nici un text de lege nu i-o permite, ci numai o hotărâre penală condamnătoare a acelora cari s'au făcut culpabili de delictul prevăzut de art. 41 și urm. din Codul civil ar putea servi ca act de naștere al unui copil.

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea intentată de d-na Sarah (Siddi) Petrescu prin petițiunea înreg. la No. 13840/900 contra ofițerului de stare civilă din București;

Având în vedere că reclamanta în calitate de tutrice a minorului său nepot de fică Alexandru (Sandy) Petrescu fiul natural al decedatei sale fice Maria Margaretha Petrescu numită și Daisy a cerut prin acțiunea introductivă, ca față cu ofițerul de stare civilă să se constate nașterea numitului minor și sentința ce se va

être faite autrement que par l'acte de naissance.— La naissance d'un enfant n'étant pas déclarée, est-ce que l'acte de naissance peut être suppléé par un jugement.— Quelle espèce de jugement peut suppléer cet acte.—(Art. 33 et 41 du Code civil).

Ce n'est que dans le cas d'inexistence, et de perte totale ou partielle des registres de l'état civil que la preuve de la naissance d'un enfant peut être faite autrement que par la production de l'acte de naissance.

Est, donc, inadmissible l'action intentée par les parents ou les proches d'un enfant, contre l'officier d'état civil, à l'effet de faire constater, par témoins, la naissance de l'enfant et de faire suppléer au défaut d'acte de naissance par un jugement, sous le prétexte que, par suite de circonstances imprévues on a omis de faire la déclaration de naissance par devant l'officier de l'état civil.

En pareil cas, ce n'est que le jugement correctionnel condamnant, pour s'être rendus coupables du délit prévu et puni par les art. 41 et suiv du Code civil, ceux qui auraient assisté à la naissance d'un enfant, qui pourrait suppléer au défaut de cet acte de naissance.

da să ție loc de act de naștere, trecându-se în registrele respective;

Având în vedere că în instanță s'a susținut de apărătorul reclamantei, cum că nașterea acestui copil n'a fost declarată ofițerului de stare civilă în anul 1895 din diferite circumstanțe de familie și că din această cauză, copilul n'a fost înscris în registrele de stare civilă; Că pe baza actelor ce le posedă și cunoștințele martorilor ce ia adus azi, cere de la tribunal să se dea o sentință care să ție copilului loc de act de naștere;

Că prin urmare dar să cere a se repara omisiunea actului de naștere al copilului natural ce trebuia redactat și înscris în registrele stărei civile și formarea lui (actului) prin proba testimonială de și la epoca nașterii copilului, au existat registre de stare civilă;

Având în vedere incidentul ridicat de d-l procuror în ședința de la 18 Aprilie și asupra căruia tribunalul a rămas să se pronunțe;

Considerând că art. 33 C. civ. este categoric și se opune la aceasta; căci nu admite proba testimonială de cât atunci când nu au existat registre sau când s'au pierdut, că deci inexistența și pierderea totală sau parțială a registrelor stărei civile, sunt singurile 2 cazuri în care dovada nașterii se poate face, altfel de cât prin acte de stare civilă;

Considerând că dacă legiuitorul a admis o altă probă de cât aceia rezultând din acte scrise în registre este că în aceste 2 ipoteze se găsește deja un fapt probat, un fapt material important anume: inexistența sau distrugerea registrelor ceea-ce face verosimilă pretențiunea aceluia care aleagă că titlul său a trebuit să existe și că a fost pierdut fără greșeala sa; pe cât timp în cazul supus judecății tribunalului faptele sunt cu totul alt-fel, neputându-se invoca nici măcar neglijența sau imperiția ofițerului stărei civile ci simpla neglijență sau poate chiar reaua credință a acelora care avea îndatorirea de a declara nașterea copilului;

Considerând că dacă a'mi admite contrariul, toate actele stărei civile ar putea fi în tot-d'a-una și fără distincțiune probate atât prin titluri cât și prin martori; și este evident că atunci nu ar mai fi necesitate de a mai înscrie actele stărei civile în registre, pentru că ar fi admisibil a proba alt-fel, fapte care trebuia să constate prin registre: ceea ce ar fi răsturnarea completă a întregii teorii basate pe interese de ordine superioară;

Considerând că într'adevăr sunt cazuri în care legea nu exige representațiunea chiar a actului înscris în registrele stărei civile și să permite a suplea prin alte mijloace, dar aceste cazuri excepționale sunt supuse la anumite condițiuni, limitate la oare-care persoane și la oare-care efecte; nu intră deci în prevederile art. 33 C. civ.; ast-fel pensiunea de Stat a copilului legitim înlocuește actul său de naștere art. C. civ., copii sunt dispensați a produce actul de căsătorie al părinților pentru că pot ignora unde se găsește acest act art. C. civ. și tot asemenea și art. C. civ. într'o ipotesă prevăzută și pentru un efect determinat pot suplea actul de naștere;

Că așa fiind în cazul care ne preocupă și față cu generalitatea art. 33 C. civ., numai hotărârea condamnătoare penală a acelora care asistând la nașterea copilului s'au făcut pasibili de delictul prevăzut și pedepsit de art. 41 și urm. C. civ. numai un asemenea act ar putea servi ca act de naștere copilului omis de a fi fost declarat și înscris în registrele de stare civilă;

Că dar incidentul ridicat de reprezentatul minist. public cată a fi admis;

Pentru aceste considerante, redactate de d-l judecător Al. Nicolau, admite incidentul ridicat de reprezentatul minist. public și respinge ca inadmisibilă acțiunea intentată de d-na Sarah S. Petrescu prin petițiunea înregistrată la No. 13840 din 1900 contra Ofițerului de stare civilă din București.

(s) Al. Nicolau, Volenti.